

Izdanje #6

1/11/2016

Priče iz ličkog kraja

Jesen ispod Kapele

Zavičajni Klub Stajnica

www.stajnica.com

Uredništvo

Faljen Isus i Marija!

Evo nam i kasne jeseni, bome zazimilo i to dobro a more se očekivat da će i ruknut snižina iz Kapele svaki čas. Krompir smo pokopali i u polju sve sredili, drva pocipali i spremili za zimu, pobrali slive i sad nam je još ostalo speć rakiju i zaklat prasce. Bit će šljivovice ako bog da, slive su dobro rodile, a uz to bit će krvavic, kobasic a i ocvirak. Nute mi recite jima ča boljega od pravi Lički polic, slanine i ocvirak, a još uz to cugnut i pravu Ličku sljivu? A kad se skuva domaca Palenta pa se zacini sa ocvircima? E ljudi moji u belome svitu kad bi Vi znali kako je nam lipo

www.stajnica.com

vodekara, pogotovo kad snizina zavije iz Kapele pa niko nikud po dan dva ma milina. Usput smo i vidili da Vas je podosta došlo za Sisvete i to je lipo od Vas i nas vodekara da se makar jednom godišnje i to obavi.

Dragi naši Ličani i Ličanke pišite nam, javite nam se sa Vašim predlozima, idejama kako da poboljšamo ove novine i da budeju jedna lipo uspomena na nove mlade generacije koje dolaze i rastedu u ovome modernom svitu te kako bi rekli "kompjutorske paucine" pa neka i oni ništo nauče kako je nekada lipo i jednostavno bilo.

Bože dragi krenuli smo od ničega, a lejte danas koliko Vas i nas prati ovo iz miseca u misec, i fala Vam ča ste snami.

Lipo vas pozdravlja uredništvo Priča iz ličkog kraja i dobro nam dosli !

Vaši ispod Velike i Male Kapele

Cure i Dičaci

Priče iz Ličkog kraja

Web časopis Ličkih priča i dogodovština žitelja ispod Velike i Male Kapele .

Uredništvo:

Ana Biškupić -Brinje
Branka Pavlović -Zagreb
Tom Perković (Štenta) -
Canada

Dizajn & Editing:

Tom Perković (Štenta)

Priče iz Ličkog kraja besplatno web izdanje izlazi jednom mjesečno.

Izvor fotografija www.stajnica.com, facebook, internet, privatna arhiva.

©All rights Reserved

U ovome broju.

* Uredništvo.....	2
* Liko moja tamburice stara.....	4
* Slavimo 2 rodenadan.....	5
* Zbogom Mladi Sokole.....	6
* Iz Starog Albuma:	
Vidi moj alat.....	7
Nima nis.....	8
Licak prica o lickoj noci.....	9
Stara kuca.....	11
Jesen I kruska.....	12
Jesen.....	20
* Priča iz ličkog kraja	
Vlja su Sisvete naticanje	13
Neustrasiva Licanka	14
Licanka.....	19
Brinje pogonski stroj.....	21
Svetiske Majske Bozje od Krasna.....	23
Kad Stajnicom Prodes.....	27
Onako Ispod Kapele.....	28
* Tete Marice "nuglič"	
* Ide Jesen kasna.....	22
* I Novoga Ispod Kapele	
Zubomobil u Lickoj Senjskoj	26
* Domaći recepti tete Kate	
Sljivovica.....	29
* Fotografija miseca.....	32
* Stric Mata.....	34

*Liko moja tamburice stara,
kad zasviraš u srce me diraš.*

*Selo moje zavičaju mili,
puste staze kud smo prolazili.*

*Daj zapivaj molim te divojko
da ja vidim jel ti srcu gorko.*

*Srce će mi puknuti na pola,
dođi dragi izvadi ga bola.*

Priča iz ličkog kraja

Slavimo 2. rođendan!

Dvi godine ni puno, ali rođo moj ni ni malo.

Nu pogledajte samo koliko se vas za to vrime
sabralo.

Skoro 7 iljad duš lajk je stisnulo.

Mi ne znamo ča vas je na to potaknulo.

Dal šale, slike stare, novicije ili pak babarije?

Je ma kej da je to i bitno!

Drago nam je da nas pratite,

Da komentirate, pofale, ali i kritike nam dajete.

Puno se vas aktiviralo sa pisma, slika i lipi beseda

A preko velike bare došla je ideja

Da se časopis naših Priča pokrene

I da se od Like nikud ne skrene.

Puno toga lipoga ovde se dogaja

Al čemu sad da se sve to nabraja.

Sve vas pozdravljamo i s vami nazdravljamo,

Pričama iz ličkog kraja rođendan čestitamo!

<http://www.stajnica.com/node/818>

Zbogom, mladi sokole!

Pripremio : Tom Perkovic (Štenta)

Tako si kratko po nizini šetao
Tako si rano u visine otišao...
Put svoj nisi birao sam
Božjom voljom i došao si k nam'...
Leti tamo kamo te ista ta volja nosi
I za svoje najbliže utjehu isprosi...
Majčino srce najteže to podnosi
Jer svog sokola pod svojim srcem nosi...
Mnogi bi ti još mnogo toga reći htjeli...
Mnogi su te silno voljeli...
Mnogi bi te još samo jednom vidjeli...
Ali vremena za ništa više nema,
Nebeski doček ti se sprema...
Priatelja svog imaš kraj sebe

On je na tom letu uz tebe..
Ostaju još samo riječi ove
koje jako bole:
"Zbogom, mladi sokole!"

Iz starog albuma

Vidi moj alat!

Pripremila: Kate Ottozez (V. D.)

Ja ne znan jel sam ja munjena ili vaj muški svit. Oprostite muški al ima vas svakakovih.

Pa da započen. Nismo se dugo čuli ni vidili. I tako fala Bogu voj modernoj tehnologiji najdemo se jednu noć na non vidijo pozivu. Na televiziji ničesa.. Ča bi.. naučila san.

Gljedamo se mi tako..ostarili..željni divana.. željni da se vrnemo zericu i lipu prošlost. Hebeš sad romantiku.. neg da se vrnem na bit vog javljanja.

Pozdravimo se mi..ja drmusan ekran od lipog topa.. non stop se nečesa magli, pa kockice.

Divani un meni kako san mu falila.. ja okričen očima i pitan se zač bi mu ja falila.

Odgovorin ja njemu kako mi je i un falil pogotovu kad san mislila da će mi poslat ku litru vina oš za Božić oš za Uskrs. Un će meni.. samo zato?

Ja jopet.. nego zač ? I unda je krenulo..

Un: Moja Kate.. ti ne moreš zamislit kako je meni teško.. uvik mislin na te....pogotovu kad se uputin na no mesto.. ma kako se zove.. dobro.. sitin se kako mi je alat uvik bil gori.. nikad ni bil doli...i sad kad divanin s tebon ..pogljedan ga un stuji..

Ja u čudu ..o kakovon un alatu govori i kakovon mestu?

Pitan ga: El Ante.. a ko je to mesto i kaj ti je alat uvik stajal uzbrdo?

Un će: E ma Kate .. no mesto di smo se prvi put sreli znaš..

Ja ću jopet: Di koko ? Ja se sićan samo puta u vlaku od Lešća do Splita.. Sićan se da si sidil preko puta u non kupeju i da si nečesa držal med nogami.. istina i Bog bilo je veliko.. nisan se mogla suzdržat o gljedanja.

Ante će : Eto.. vidiš.. jel bil lip?

Jopet ću ja kaj iz neba: Ča je je.. lip i velik..

Un će : I čvrst i jak?

Ča ću velin mu istina da je čvrst.. al dal je bil jak..ee u taj del priče neću pačat.

Un će: Kate.. iman ti kameru.. da ti ga posljikan? Poslat ću da ga vidiš!

Ja ću : Nemoj se mučit.. ima toga danas na izvoz.

Un nako uvređen : Ima veliš? Znači tako.. Dal ti znaš kolko je meni tribalo da ti kažen kako mi je drago ča te vidin nakon dugog vrimenta. Ponadal san se kako ću moć kaj normalan čovik podivanit o svon alatu.. al ti se jopet ne daš.Ča je tebi Kate? Mene toliko boli kad me ti ne moreš razumit! Mučin se š njin ..navlačin ga gori doli.. un je meni sve..Je da je težak i da me ponekad ruke zabolidu od navlačenja al un stuji ..Tad san pukla: Slušaj ti mene Ante .. vako.. da se zericu vrnemo na no mesto di smo se sredli i divanili.

Daklem.. kako je ta hebena vožnja u vlaku trajala satima i kako smo bili sami u non kupeju..i kako san se izbečila u taj tvoj alat..i kako si hrkal kaj medvid i držal ga da ti ne pane.. i kada si se prevrnul na bok i izvrnul i kad san ja poskočila da ti ga pridržin da ti ne pane.. i unda si se probudill i un je pal.. žal mi bilo jerbo nisan duugo vidila takovu alatku ..em čvrstu em tešku.. i unda san ostala stajat .. i ti si se digal i rekal meni diži ga.. ja kaj munjena podignen i danaske me leđa bolidu. Unda san te lipo pitala ča će ti to.. možeš se povridit. A ti? Ča si rekal? Un meni uvik vako stajal dok se ni išpućal pa san moral kod kovača da mi napravi novi! I napravil ti ga.. i unda si me pilil do Splita o hebnon batu kaj koristiš za razbijanje nog kamena oko kuće da ti se ne bi ka uvukle beštije u kuću. I unda si divanil i divanil.. tako da san pred Split i oko ubila.. kad smo izlazili, kako bi ti rekal vanka..morala san ti ga jopet pridžat jerbo bi se srušil.. i da ne divanin previše..meni je dost.. gasin vu elektroniku. I dok san ja divanila un se lipo nariktal i počel ga pokazevat iz vog kuta pa iz nog.... srećon zacrnil se ekran .. ben ti bat i alatke..

p.s. veli mi jedna moja bolje bat nego ...

Ovde nima niš

Iz starog albuma

Lička priča o ličkoj noći u Zagrebu

Ma znate ča narode moj, vi ki na takove vičere ne grete, pojma nemate ča propuščate. Je al zato mi ki gremo svašta čujemo i vidimo. Znaš kako je kad se najdeš med svojim narodom pa raspredeš od iljadu i neke pa do danas. Rođo moj, čuješ koječega, pa se i križaš kad ti ča novo il klimlješ glavom ako si to već kadi čul. Ma onda malo vidiš i taj narod, kako ki izgleda jel se ki stesal il sprasil, ča je ki obukal, pogotovo mi šenske, je pa znate kako je, nu da li? E onda pratiš i ki je s kim došal. Ovi redoviti svake godine više nisu ni interesantni po pitanju toga, al kad dojde

"novo" lice, ajme čuda, vičera odma slaja. Je pa nu recite da ni tako? Odma šuškanja "Kaj je vaj? S kim je došal? Nu nu odi preispitaj pa mi reci!" E i tako, al ča sati odmičedu, flašice prazniku, više niš ni bitno nego pustit brigu na veselje.

I vi i oni i vaj i naj svi smo svoji! Pisma, jilo, pilo, ples, šale i eto ti prela kakovo samo moreš poželit. E tako dragi naš narode, bila sam i ja tamo i dovukla sa sobom još malo našega naroda i da znate da nam bilo milina. Valja se nismo nikome zamirili, a ako i jesmo ča sad, bilo pa prošlo. Članovima ZK Stajnica koji su sve to organizirali sve pohvale i ča reć nego nako po domaći: Vidimo se ko Bog da i dogodine! !

Iz starog albuma

Iz starog albuma

Polako dolazim pred kuću staru
osjeća se tuga i praznina neka
dvorište je zaraslo u draču
a majke nema na pragu da čeka.

Pripremio : Tom Perkovic (Štenta)

Sjedam na kameni prag
gdje otac je odmarao nakon teškog rada
vjetar zatvori stara vrata
dok suza niz lice pada.

Murva velika , stara
ponosno u dvorištu stoji
kao da kućicu skromnu čuva
i godine samoće broji.

Kupina , bršljan i drača
obrasli kuću su sa svake strane
a nekad sam tamo brala
na svijetu najljepše jorgovane.

Dok tako tužna sjedim
s obližnje crkve začuh zvona
na trenutak kao da vidjeh majku
dok krunicu u ruke uzima ona.

Iz sjećanja lijepog se prenuh
jer noć se polako spušta
dok odlazim kućicu opet obavija
samoća , praznina i tama gusta...

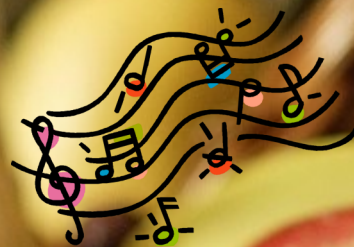
Stihovi: Ljiljana Tolj

Iz starog albuma

JESEN I KRUŠKA

Jesen je.
Vjetar je odnekud popuhnuo naglo.
Lišće zašušti
i s grane pod stablo
pala je kruška.
Na lišće u travi.
Baš dobro,
jer mogla je lako
zaraditi kvrgicu na glavi.
Bilo joj je meko
pa spremi se na san,
kad li u lišću nešto zašuška.
- Dolazi netko!
Istoga časa i sasvim blizu
izviri mala šiljasta njuška.
Jež! Zamirisala mu
medena kruška.
U zadnji tren krušku spasila je Petra,
bila je brža za tri centimetra.

Priča iz ličkog kraja

Pripremio: Ivan Tominac

Valja su Sisvete natjecanje?!

Evo svake godine ista priča...ako ne i sve gora priča. Pa ne znaš jel više gužve oko Božića, Uskrsa ili Sisvet. Nač je to došal ovaj svit nuder vi meni recite?

Pa to počelo kej maturalne vičere izgledat, samo ča se tamo „boridu“ ka će bolju kiklju metnut, a vodeka ki će veće cveće donest na groblje. To ča jutra neš imat za kruz ni bitno, ali da ne bi

onaj do mene imal veću kitu krizantem na grobu. Ispada da se spram, ali plače mi se kad to sve gledam. Koliko često preko godine takovi pojedinci obajdedu grobove svoji mili i dragi? Koliko često se preko godine za nji pomolidu?

Ma brige me, iskreno, to je na svakom pojedincu da sam sebi da odgovor na ta pitanja. Zač onda to pišem vako javno? E pa da se zamislite, samo zato!

P.S. Grem sad bižat da mi ki ne bi pred nosom uzal onaj velički aranžman ča sam ga niki dan pikirala, al sam čekala da mi banka odobri veći minus pa da ga mogu uzet.

Priča iz ličkog kraja

Pripremio : Tom Perkovic (Štenta)

Neustrašiva Ličanka bez kacige, sjekire i pile ne ide na Velebit

Dijete je Velebita, odrasla u Krivom Putu, selu ponad Senja, "prelijepom, osim što su ga u novije vrijeme nagrdili vjetrenjačama", Ljiljana će Tonković, glavna rendžerica Nacionalnog parka Sjeverni Velebit, pogleda uprta preko volana dok se drndamo u starom terencu, Ladi, vozeći se prema Alanu. Bila je beba kad su je roditelji, kako je tad bila potreba i navada, otišavši raditi u polje, ostavili u obližnjem hladu, pod krošnjom. Nešto kasnije, po povratku s njive, našli su njihovu Ljilju kako spava, a na njoj se, sklupčana, odmarala zmija. Gmaz je potom mirno otpuzao dalje. Možda joj je, pomislim dok to priča, još tad podsvjesno utisnuto uvjerenje o istinskom suživotu s baš svima na planini, ta gorštačka filozofija po kojoj živi. 48 joj je godina, zanimljivih je crta lica na kojem se čitaju otisci bure i sunca. Ne poznaje strah ni od zmija niti od medvjeda, vukova, divljih mačaka...

"Strah od životinja je donekle iracionalan kao što je iracionalan i strah od aviona, jer ljudi svaki dan sjedaju u auto i ne boje se, makar je broj onih koji poginu u automobilu daleko veći negoli onih što ginu u avionima. Koliki se samo boje susreta sa životinjama, iako se za takvih situacija najčešće ništa loše ne dogodi. I onda se desi jedan napad, dakle izuzetak, medvjed, recimo, napadne čovjeka. Svi bruje o tome, ljudima se to ureže i širi se strah". Zaustavi Ladu, spretno iskoči van, iz polučučnja primi veći komad bukve što je pao

Priča iz ličkog kraja

Pripremio : Tom Perko (Štenta)

na cestu i baci ga van staze. "Ništa nije tako živo kao mrtvo stablo. Zato sasušena stabla u parku ne siječemo, osim ako ne prijete cesti i stazama, pustimo ih da prirodno istrunu. Na njima je kukaca, gljiva, vrvi život..." Po povratku u terenac čeka nas roj obada. Ne obazirući se sjeda za volan, ohrabruje i nas da uđemo, "oni će i onako odmah izletjeti van, čim auto krene." Tako i biva. "Pitala sam jednog starog ovdašnjeg čovjeka što su nekad radili s obadima, jesu li se s ičim mazali da ih ne grizu. Rek'o mi je da obadi prije nisu išli na ljude već na blago, ali sad nema više blaga pa su im dobri i ljudi.", govori vrteći tvrdi upravljač.

U 11 je godina koliko je čuvarica parka na Velebitu, nabraja, 70-ak puta vidjela medvjeda, pet-šest puta risa, vuka tek jedanput, a susrete s lisicama, veprovima i ostalima i ne broji. Na Lubenovcu je, obilazeći staru cestu što ne vodi nikuda ("odem tamo nekad pogledati da ne bi netko kampirao i ložio vatru"), naletjela na medvjedicu s mladima. Našla se između medvjedice i jednog od mladunčadi koje se zaigralo berući maline. "Iskočila sam iz auta, s fotoaparatom. To mi je najčešća reakcija kad naletim na životinju, idem slikati. Ma, nije me napala. Neće one ni kad su s mladunčadi, pa neće ona trčati za čovjekom, osim ako ti sam nešto nesmotreno ne napraviš. Bila je, doduše, krenula prema meni, ali kad je mladunče prešlo na njezinu stranu mirno su krenuli dalje."

Opuštena i razgovorljiva mogla bi danima pričati zgode s planine.

Bio je i slučaj da se previše približila veprici, krmači s mladima. "Naišla sam na njih na livadi, htjela ih slikati, vjetar je puhao od njih prema meni pa me nisu mogli osjetiti, prišla sam im na desetak metara. Kad me primijetila počela je cupkati, bilo je ono bil'-il'-ne-bi nasrnula. Ipak je odustala, okrenula se i otišla u šumu. To je jedina situacija svih ovih godina kad sam pomislila 'Što mi je to trebao!'"

Ni s ljudima u divljini nema loših iskustava. "Ljudi su većinom prema tebi onakvi kakav si ti prema njima. Čak i ako prave probleme, recimo ako baš hoće kampirati, makar nije dozvoljeno, ili ne žele platiti ulaznicu, lijep pristup sve rješava. Nikad ne idem agresivno."

Petoro rendžera obilazi 109 km četvornih NP. "Fizički bude zahtjevno, jer nas je malo, a područje veliko. Nije problem hodati, dapače; ali ima dana koje praktički provedem u autu, vozeći po neasfaltiranim cestama. Da imamo konje bilo bi savršeno. Ovako, ako sam u ophodnji, odem autom od Krasnog do Zavižana, pa na Lubenovac, potom do Alana..."

Priča iz ličkog kraja

Pripremio : Tom Perković (Štenta)

Od sredine lipnja do konca rujna rendžeri su u protupožarnoj ophodnji, uz to nadziru park i posjetitelje - jer u parku je zabranjeno branje bilja, paljenje vatre, puštanje psa s lanca... Rad čuvara prirode povremeno kontroliraju MUP-ovi inspektori protupožarne zaštite te inspektori zaštite okoliša.

Prije no što smo krenuli iz Krasnog pregledala je auto (u prtljažniku mora biti 50 litara vode, motorna pila, kacija, sjekira, u njezinu ruksaku nešto vode, hrane, GPS, planinarska karta, dvogled, rokovnik, jakna makar i usred ljeta), potom kreće u protupožarnu ophodnju i nadzor, od jedne do druge točke, sve do šest poslijepodne. "Odvezem se do Zavižana, tamo ostanem tri sata, popnem se na Vučjak i osmatram, vratim se u dom i okolo njega, napravim kontrolu ulaznica, dadem informacije posjetiteljima. Ako vidim nešto zanimljivo, recimo da je hrvatska sibireja procvjetala uslikat' ću je, jer period cvata kratko traje; obavim što treba i onda vozim na Veliki lom, kad tamo osmotrim, odlazim na Mali lom, pa ponovo na Zavižan i onda se u 18.00 vraćam u Krasno."

Drugi će dan, recimo, na Premužićevu vidjeti kakva je situacija, ima li kakvo debelo da je palo, fali li koja markacija, je li što izbljeldjelo, otpalo...

Požari su na Velebitu rijetki. U zadnjih 15 godina bila su svega tri, svi redom od udara groma, nastali za ljetne nevere, kad je šuma suha i lako plane, pa ako je još vjetra brzo se širi. Sva tri su uspjeli lokalizirati, jer su između bile prirodne barijere, livade, kamenjari, goleti... "Ako nešto malo tinja, a dostupno ti je, to možeš sam pogasiti, ako ne zoveš 112. Osmatračnice nemamo, a i ne trebaju nam, jer gledamo s povišenih mjesta, to su prirodne osmatračnice."

Ako je u uredu, a kao glavna rendžerica ima i dio administrativnih poslova, radno joj je vrijeme od 7 do 15.00, ako je na terenu, za toplijih mjeseci, kad je park bez većeg snijega, prohodan, radi od 8 do 19.00, dva dana za redom, treći je, potom, slobodan. Zima je u parku doba godišnjih odmora, posjetitelja nema, tek pokoji entuzijasta koji prti kroz snijeg. U to je doba sezone lova pa nadziru južno područje parka, jer se 300 m od granice NP ne smije loviti divljač.

Zaustavljamo se na Lubenovcu, poslije ćemo put Alana, pa u kraći nadzor, na Premužićevu, put juga.

Velebitske livade desetljećima polagano zarastaju. Dok gledamo na jednu od ponaj-

Priča iz ličkog kraja

Pripremio : Tom Perković (Štenta)

ljepših, onu lubenovačku, objašnjava kako se do prije desetak godina s mjesta na kojem stojimo vidjela prilazna cesta, danas je sakrivena krošnjama. "Smreka koja je bila sasvim mala kad sam došla raditi u park, prije 11 godina, sad ima pet-šest metara. Šuma se prirodno širi i preuzima livadu. Ljudi su tu do 1960-ih dolazili s blagom, em je blago paslo, em su oni kosili, pa je livada opstala do danas, ali polako se sužava, a kad nestane nestat će i taj biljni i životinjski svijet koji je ovisan o otvorenom prostoru." Zaljubljenica u bilje često će prekinuti rečenicu, upirući prstom sad u vrkutu, sad u divizmu, divlju maćuhicu, recitira spontano recepte za rješavanje raznih boljki. "Znam možda stotinjak biljaka, pa mislim da sam boga za bradu uhvatila, a na Velebitu ih ima oko 2000 vrsta...", ponešto će travarica autoironično. O farmaceutskoj industriji, treba li reći, misli loše. "Njihovo je: 'Liječi, al ne izliječi.'", klekne na stazu, nježno dotakne male, prilično debele zelene listove: "Ovo je medvjedi dlan; kad su listovi mladi mogu se jesti, ali meni je to kao da parfem jedem, nije fino.", slegne ramenima. Saginjem se nos uvući među bijele listove klinčića. Na trenutak mi se učini da su 1980-te, vraćaju se slike djetinjstva. Na Lubenovcu je tek dobro zazelenilo, za koji tjedan livada će zamirisati intenzivnije po ivanjskom cvijeću, ovdje sve cvjeta kasnije.

Rendžerica nema televizor, novine ne čita. Kaže kad je nedavno pogledala televizijski program vidjela je da je baš ništa bitno nije mimoišlo: "Sve je isto, jedino su reklame malo drugačije. Ljude namjerno filaju s gomilom negativnih informacija, pa onda čovjek i kad bi se pobunio, kad mu nešto ne odgovara, uvijek pomisli da ima i gore, a ne razmišlja da ima i bolje. Recimo, iskorištavaju ga neviđeno na poslu, a boji se dati otkaz jer gleda na televiziji da neki nisu dobili plaću po osam mjeseci.", tako s Velebita opisuje liberalni kapitalizam.

Makar je na planini k'o kod kuće, more je njezin prvi izbor. U Jadranu pliva cijele godine, i zimi. "Volim planinu, obožavam snijeg, volim svako godišnje doba ovdje, ali more mi je iznad svega. Svjesna sam da imam tu veliku privilegiju da hodam po snijegu, po planini i onda se za par sati kupam u moru.", sagne se u pola rečenice, vršcima jagodica pažljivo dotakne sitne listove pa veselo kaže, razabirem nejasno kroz vjetar, dok joj stojim iza leđa na stazi: "Trava lva od mrtvačinih živa! Ona diže ljude iz mrtvih!" Zadnjih godina s Velebita nestaju maline, žali se. "Nema ih. 'Ko zna zašto.'" Ubiremo pune šake šumskih jagoda. Malo su kiselkaste, fali im još koji dan sunca; drenjule, gledam, još nisu ni krenule. Vrijeme vegetacije na ovom dijelu Velebita od svibnja je do listopada. "Ovdje možeš

Priča iz ličkog kraja

Pripremio : Tom Perković (Štenta)

vidjeti bukvu koja izgleda kao bukva od 20, a ona možda ima 120 godina."

Ljiljana Tonković živi u Senju, 35 km od uprave NP koja je u Krasnom. Često prespava u Krasnom, gdje ima stan na korištenje. "Ljeti zna biti naporno zbog vrućine, zimi pak cestom od Otlara do Krasnog vozim s grčom u trbuhu, jer led je, a cesta zavoj na zavoj."

Omiljeni dio Velebita njoj je Kozjak. "Iako je to van granica NP i uvijek se čudim kako ta ljepota, Kozjak, nije u NP." U samom parku najdraža joj je Crikvena, stijena na Premužićevoj stazi, 15-ak minuta hoda od Rossijeve kolibe prema Alanu. "Ima posebnu energiju, nadahnjuje, gore sve ograde padaju, kad staneš na nju osjetiš da u životu sve možeš." Hodamo potom dugo šutke. Pod nogama šušti sloj lišća ostao od lanjske jeseni. Najednom spontano stanemo, izašli smo na čistinu. Pogledi trče Mirevom, tom nepreglednom dolinom punom ostataka kamenih pastirskih stanova. "Najljepši zvuk na Velebitu je – tišina.", kaže. Šutke kimnem glavom. Makar sam joj iza leđa znam da će čuti.

<http://www.jutarnji.hr/life/zivotne-price/neustrasiva-licanka-bez-kacige-sjekire-i-pile-ne-ide-na-velebit/4546385/>

Priča iz ličkog kraja

LIČKA CURA

Pripremio : Tom Perkovic (Štenta)

Stigla zima , Ličkom piri bura

Ne boji se zime lička cura

Goni ovce kući preko brijega

Ne boji se bure ni snijega

Kad je hladno , sve su lijepe žene

Od bure se obrazi rumene

Ne treba im pudera za lice

To su prave ličke ljepotice

Preko glave zašelfjana kosa

Bura piri ona polu bosa

Žuri mala kući od ovaca

Evo noći , biće poljubaca

Oblači se i zateže tijelo

Oj dičaci eto je na prelo

Kad zaigra prašina se diže

Sad ko smije nek se vata bliže

Ljiljana P.K.

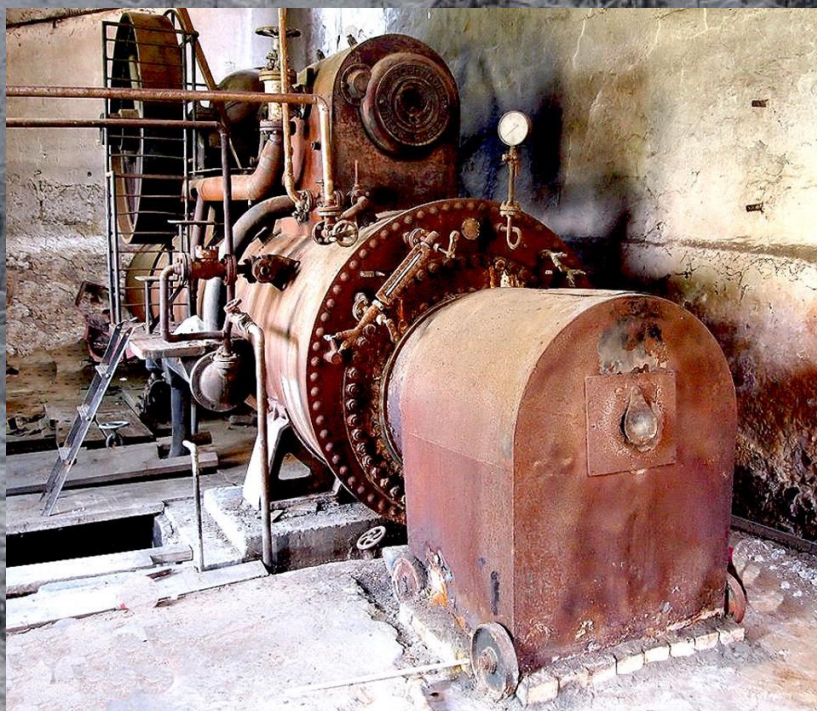

Iz starog albuma

Lišće kao kiša curi,
smeđe i u odijelu žutu.
Vjetar ga šumeći
pobire po putu.

Priča iz ličkog kraja

Brinje-pogonski stroj za gatere pilane i mlin (+ generator)

Tete Marice "nuglič"

Ide Jesen kasna

Vec je duboka Jesen kod nas ispod Kapele i bome malo je i zazimilo pa se celjad zavukla u kucu. Bome kako se nekad prelilo uz petrolinku pa me to podsitilo na nisto da Vam kazem, Placedu vodekara kod nas da nima dice al sam nisto pricula pa cu podilit svami.

Vasa teta Kety (da i ja budem malo moderna)

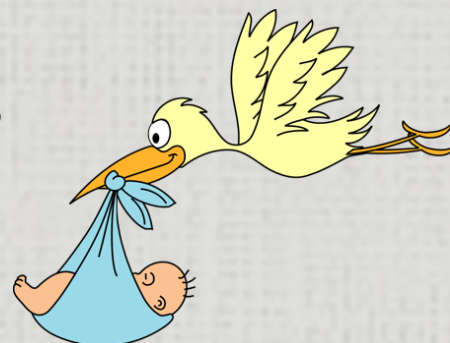
EVO KAKO BI MOGLI POVEĆAT NATALITET NAŠE LIKE...

Narode, ma znate kako se danas nasmiija do suz! Sad ću vam ispriopovidat zač...

Znate kakovo vrime došlo pa se narod nečka malo oko dice, koliko ji jimat. Eeeee al kad se nečkaš onda se baš nešto dogodi da se moradu i dica dogodit. Nuder sad slušajte kako je jedan kolega postal još jedanput ćaća, a sve mislil da neće više.

Kaže on vako: „Draga moja, te čarobne noći legli žena i ja u krevet. I znaš kako je nakon posla celi dan, umorni, jesmo li legli već zaspali kej zaklani. Kad odjedanput niki vrag puče! Ja nako izasna skoči na ženu, pomisli neakova pucnjava pa reko nek puca u me samo da mi ženu ne ubije. Eh, dok mi napipašmo lampu uz krevet i opazili da je to samo karniša popustila s jedne strane pa kresnula, a one kvačice kako su klizile skupa s firongom tuf tuf tuf tuf kej rafali rođo moj. I u svemu tome razbudili se mi... i za 9.miseci eto ti maloga čuda."

Izgljeda da pucnjava ipak ni bila samo san!

Priča iz ličkog kraja

SVETISTE MAJKE BOŽJE OD KRASNA U LICI NA VELEBITU

Pripremio : Tom Perković (Štenta)

MAJKO BOŽJA OD KRASNA, MOLÍ ZA NAS!

U blizini Krasnog, u Lomskoj dolini, nađeni su ostaci rimske kulture, što govori o pradávnjoj naseljenosti ovih prostora. Pod imenom Krasno spominje se prvi put godine 1275., kao i podatak da je u Krasnu bila izgrađena crkva sv. Marije još 1219. godine. Krasno je u srednjem vijeku pripadalo senjskoj crkvi, a poharano je i ostalo bez stanovnika u turskim osvajanjima u 17. stoljeću. Od 1790. opet je župno središte, a župna crkva Gospe od Krasna do danas je poznato proštenišće posvećeno Majci Božjoj.

Pisac i nekadašnji župnik župe Krasno Milan Pavelić sredinom 19. stoljeća navodi slučajeve koje je čuo od staraca da su na Krasnu zadobili slijepi vid, gluhi sluh a nijemi govor. Kazivali su mu da je u dolinici ispod kapele bilo na hrpe štapova što ih odbaciše hromi koji su tamo došli na štakama, a kući se vratili bez njih, posve zdravi. I u njegovo vrijeme bili su u udubini oltara obješeni brojni znakovi kao zahvala za Gospine milosti. Milan Pavelić nastavlja:

"Pisac ovih redaka zabilježio je sedam slučajeva (poimence ih navodi u članku, op. a.), kako ih je čuo pripovijedati od samih ozdravljenih osoba. Prenosi se među narodom na tisuće još ovakvih i sličnih zgoda, iz kojih se razabire, kako je Gospa od Krasna pomagala u olujama na moru i nesrećama na kopnu, u teškim bolestima, u suhim godinama i svakojakim drugim nevoljama. Ima među tima bez sumnje mnogo događaja u kojima se se još jasnije ističe čudesna pomoć Blažene Djevice.

LEGENDA - GOSPA U CVIJETU

Legenda o Majci Božjoj krasnarskoj potječe iz 1219. godine. Davna pobožna priča kazuje da su pastiri u krasnarskoj šumi pronašli na nekakvom panju čudesan cvijet, a u cvijetu sliku Majke Božje. Pastiri otrgnu cvijet i ponesu ga u Krasnarsko polje, gdje se od drevnih vremena nalazila kapelica. Ali prenesenog cvijeta nestade, dok ga pastiri ne nađu na istom panju kao i prvi put. To se čudo ponovilo nekoliko puta: prenesli bi cvijet, a on se opet vraćao na panj u šumi. Mjesto koje je Majka Božja odabrala, nije bio ni vidikovac, niti je na tom

Priča iz ličkog kraja

mjestu netko živio, već naprosto jedna jama. Narod je shvatio Gospinu želju, sagradio joj na tom šumi kapelicu, a nad samim panjem, gdje se cvijet ukazao, podigli su joj žrtvenik. Kroz naredna stoljeća Krasno postaje poznato marijansko proštenišće, naročito čuveno po čudesnim ozdravljenjima.

U nepomućenoj tišini i neditrutoj prirodi ovo je mjesto pogodno za molitvu i razmišljanja. Nisu Krasno i Velebit mimoišli ni poznati hrvatski književnici Silvije Strahimir Kranjčević, Antun Branko Šimić, Milan Pavelić i Vjenceslav Novak.

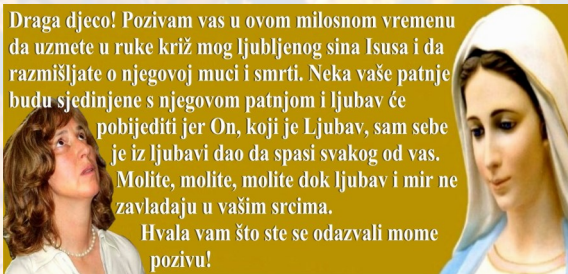
U pjesmi "Naš čovo" Kranjčević ovako piše:

Pošao bih Majci Božjoj na proštenje a na Krasno,
Pre neg umrem da se skrušim, da bude poslije kasno.

<https://youtu.be/CpJe8LnnEKE>

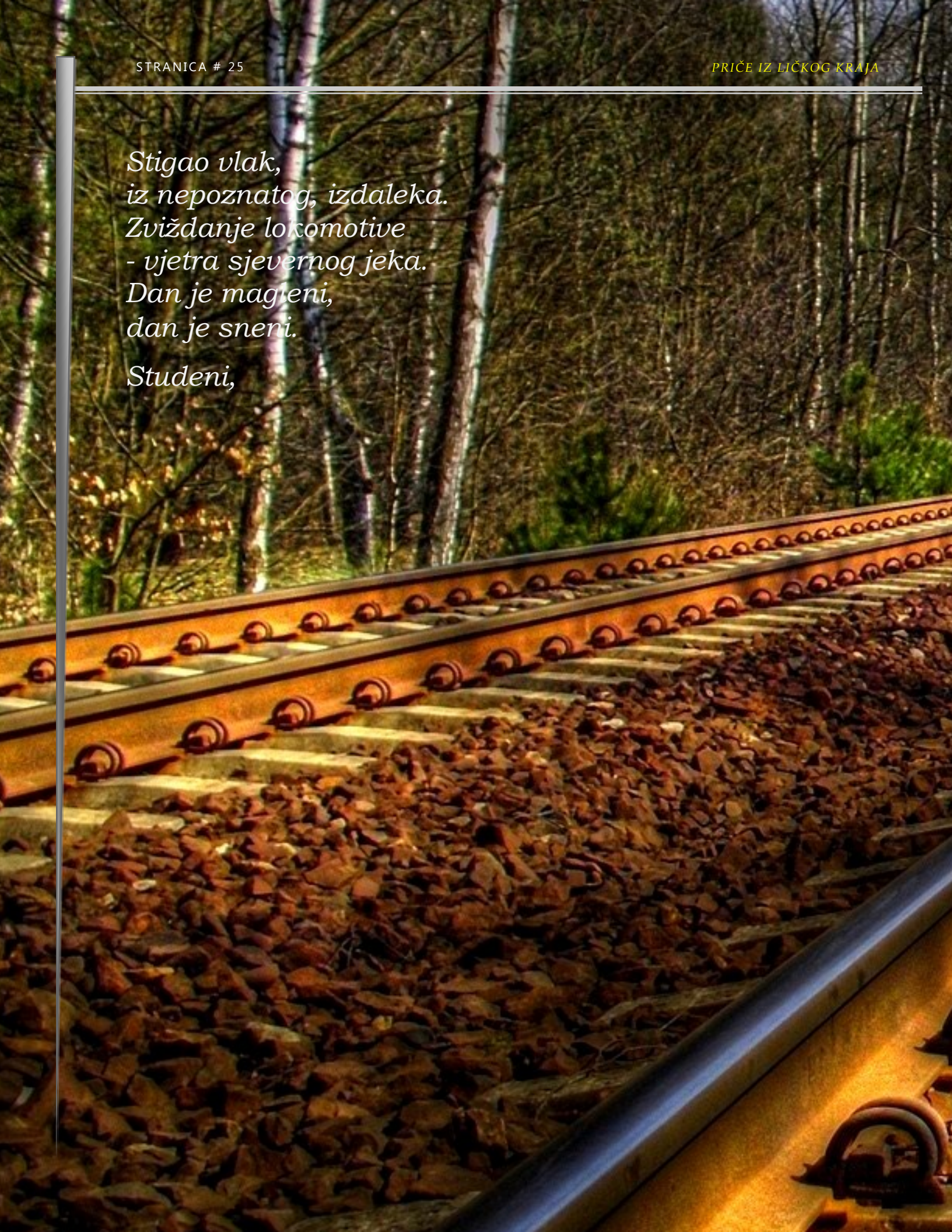

Draga djeco! Pozivam vas u ovom milosnom vremenu da uzmete u ruke križ mog ljubljenog sina Isusa i da razmišljate o njegovoj muci i smrti. Neka vaše patnje budu sjedinjene s njegovom patnjom i ljubav će pobijediti jer On, koji je Ljubav, sam sebe je iz ljubavi dao da spasi svakog od vas. Molite, molite, molite dok ljubav i mir ne zavlada u vašim sreima. Hvala vam što ste se odazvali mom pozivu!

*Stigao vlak,
iz nepoznatog, izdaleka.
Zviždanje lokomotive
- vjetra sjevernog jeka.
Dan je magleni,
dan je sneni.*

Stuđeni,

I Novoga Ispod Kapele

Pripremio : Tom Perković (Štenta)

Zubomobil u Ličko-senjskoj županiji

Zubomobil, mobilna dentalna ambulanta putuje diljem Hrvatske, a ovaj tjedan je u posjetu našoj Ličko-senjskoj županiji gdje doktori dentalne medicine vrše preventivne dentalne preglede u osnovnim školama. Kako bi izbjegli bilo kakve neugodnosti, pregledana će biti jedino djeca koja imaju suglasnost roditelja. Osim pregleda svaki će razred prije početka imati kratku (3-5 minuta) edukaciju o važnosti oralne higijene koju će održati doktor dentalne medicine, nakon čega će uslijediti sami pregledi. S obzirom da Zubomobil može primiti 30-tak djece, edukacija će se održati u njemu što bi djeci moglo biti zanimljivo jer nije toliko službeno kao što bi bilo u razredu ili dvorani. Dakle, doktor dentalne medicine i njegov asistent-ica pokušati će djeci ovo iskustvo učiniti što zanimljivijim te im umanjiti strah od pregleda.

Zubomobil je ovaj tjedan u našoj županiji i to, danas (utorak) u Osnovnoj školi Senj, srijeda - Osnovna škola Plitvička jezera, četvrtak - Osnovna škola Otočac i petak - Osnovna škola Perušić.

Zubomobil je na raspolaganju od 8,00 sati, a Orbit bira lokalne doktore dentalne medicine.

Projekt se realizira u sklopu »Orbit daruje osmijeh« koji je nastavak lani započetog projekta »Žvači jer to promjenu znači« u okviru kojeg su u nekim hrvatskim osnovnim školama igrane predstave s

ciljem motivacije dentalne preventive te realizirani dentalni pregledi. Projekt obuhvaća šezdeset osnovnih škola i oko sedam tisuća djece.

Priča iz ličkog kraja

Pripremio: Ivan Tominac

Kada Stajnicom prođeš do kraja njenog svrati,
gdje su snjegovi bijeli u Tomince nam navrati.

U put kamen pored Vučetića prođi,
gledaj u daljinu i u goste nam dođi.

Cestom dalje crkvice na šternjicu gleda,
šternjicom se voda kala, a teče i beseda.

Uz korak kraći do Markičinov stigni,
u znak pozdrava samo ruku digni.

U Gutmanovoj kući ima ljudi ljeti,
svaki se Ličan svoga kraja sjeti.

Prema kraju hodaj, Belčeve ćeš sresti,
iz kraja svoga neće poći,
na besedu pravu možeš uvijek doći.

Na uzvisini kuća i Juričini stari,
iza kuće pilana pusta je sada,
veselo je bilo, bilo je i rada.

I na kraju sela još nekoliko ljudi,
teta Danica tamo na selo cijelo gleda,
u njevoj kući završava i beseda.

Ivan Tominac

Priča iz ličkog kraja

Onako ispod Kapele

Domaći recepti tete Kate

Slušaj sad vamo !

Slušam Vaše komentare od drugi pa čujem da divaninim puno, je ča ja tome mogu, ajde mi sad vi recite? Ako kažes ča ni dobro, ako mučis jopeta ni dobro.

Vaša Teta Kate

Šljivovica

Ki je pobral pobral je. Ve godine ji ni baš bilo kod nas. Naj jaki puvar prolitos je otrunil sav cvet iz sliv. U poneki seli je manje puvalo pa je ništo i bilo. Kako god, kadi su rodile pobrale su se. Ništo je išlo za pekmez a ništo se pobralo za rakiju.

Kako se to peče rakija?

Niš lakše :) Najbitnije je da imaš ča metnut u bačve. Nakon ča se slive poberedu s tim da nesmidu bit plisnive ili previše oštećene, metnedu se u bačve da se ukomidu. Bačve moradu stat na tamnom i ne baš preledenom mestu da se cel taj proces fermentacije odnosno vrenja odvije kako treba. Neki narod miče one drškice iz sliv pa ča i košćice vadi da rakija ima lipši okus i neki ji znadu izgnejčit da prije provredu.

Bačve treba pokrit i s vremenom provjerit kako kom napreduje. Treba pazit na kom i dobro znat kad je gotov i spreman za pečnju. Okrovina mora bit gori, nesmi past na dno bačve jer onda rakija neće bit baš dobra. Kom mora bar dva miseca stat, neki znadu i prije peč a neki i nakon dužeg vremena.

Kad se odluči da je kom spreman ide se peč odnosno destilirat.

Napočetku se naloži jača vatra i prije ulivanja koma mora se maknut okrovina iz njega. Ulije se dvi trećine koma koliko stane u kotal.

Desetak minut prije nego zakuva, vatra se mora smanjit. Da bi se jedan kotal spekal, treba bar 2-3 ure. Ovisi o ložnji, drvi ali i količini rakije koja se vadi iz kotla. Prva rakija odnosno kera ni dobra za piće jer je blaga. Sabire se tek ona rakija koja izajde nakon te prve. Neki znadu keru uljivat u kom za idući kotal. Najbolja rakija se dobi ako se rakija koja je već izašla prepeče, odnosno umjesto koma se ulije rakija u kotal i opet peče.

Ali, kakva god bila, bila prepečena ili prava, rakija je svaka dobra! I sve liči, bar kod nas Ličana :)

Persona

Priremila: Kate Ottozez (V.D.)

Evo samo ča ponoć ni. Vako danaske san bila na jednon mestu. Prilazi mi persona sva uzbujena jerbo me vidi! Ča cu i ja san se uzbudila jerbo san i ja vidila. Grli persona mene, veselje.. Grlin ja personu, veselje.. I dok se mi tako reć veselimo ča se vidimo.. Ma nikako mi iz glave ne ide vo pitanje.. Ben te robijo, a ki je ovo? P.s. Iden leć i još uvek neznan ki je

Priča iz ličkog kraja

O baba, ča si ti danas jila?
Ajme dite ma bi ti lakše nabrojala
ča nis!

priče iz ličkog kraja

Znaš kadi mi je najlipše?
Tamo kadi se more
jist s rukami!!!

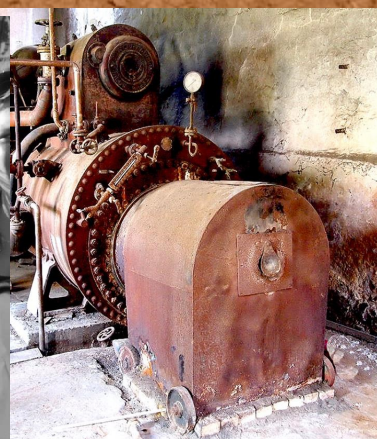
priče iz ličkog kraja

Ličanka si ličkoga porijekla ;
to je meni moja baka rekla.
Lički korjen i prezime nosiš
sa njim treba da se i ponosiš.
Voli svoje po rođenju mjesto,
al se sjeti i korijena često.
Obidi ti Liku i djedovo ognjište,
ne daj da ti želje srce tište.
Voli Liku i Ličane njene
ne dozvoli da korjenje vene!!!

Photo Antonela Perković

priče iz ličkog kraja

O baba, ča si ti danas jila?
Ajme dite ma bi ti lakše nabrojala
ča nis!

priče iz ličkog kraja

Nazove gospoda radio, emisiju za
oglas:

- Dobar dan!

-Dobar dan, izvolite, što imate
ponuditi?

-E pa evo ja bi vam imala jednog bika.
Ma da znate da je pravi, takovoga
nema u celom kraju i dalje.

-Dobro, a recite nam broj za kontakt

- Oću vam dat svoj broj ili njegov?

priče iz ličkog kraja

Da ti znaš, baba, ki je
Kirk Douglas?

Ajme je kako ne! Pa to
isto naš čovik, čini mi
se da je sa otoka Krka!

priče iz ličkog kraja

Fotografija miseca

Evo je slika miseca, al posebna iz jednog razloga
Ma ki je vidil ić gladan leć?

Priča iz ličkog kraja

Dal znadete odakle je Marilyn Monroe i kako je njeno pravo ime?

Iz Lipic i pravo jime joj je Marica Modrina!

priče iz ličkog kraja

**Svaki put pitate jes li ča pil,
a nikad jes li ča jil!**

Stric Mata

Jedinica

Došal Jivica iz skole sav mačmrd'en

Pita ga teta Mare: Je ča je Jive ča si se načmrdil, kako bilo u školi?

-Dobil sam jedinicu iz matematike, kaže Jivica.

Sidi stric Mata u dnevnoj sobi, pijucka pivo i puši pogljeda Jivicu i priupta:

- Zač si dobil jedinicu ?

-Pitala učiteljica koliko je $3+1$ i ja rekal da je 4, kaze Jivica.

-Dobro i ? kaze stric Mata

-Je onda je jopeta ona pitala koliko je $1+3$ kaže Jivica.

-Ma to ista p***a , materina reče stric Mata.

-Je to sam joj i ja rekal, kaže Jivica.

Priča iz ličkog kraja

Nekad bi točno volil bit kej medvid
Ne moraš na posal,
ne moraš se brijat...
A kad te ki raspizdi,
Lipo ga pojiš!

priče iz ličkog kraja

Nazove gospođa radio, emisiju za oglase:

- Dobar dan!

-Dobar dan, izvolite, što imate ponuditi?

**-E pa evo ja bi vam imala jednog bika.
Ma da znate da je pravi, takovoga
nema u celom kraju i dalje.**

-Dobro, a recite nam broj za kontakt

- Oću vam dat svoj broj ili njegov?

priče iz ličkog kraja

